

מדיני ביטחוני

חודש עבר מאז שמתנחלים גירשו משפחה מג'אלוד, בבג"ץ תהו: על מי הצבא מגן?

השופטים ביקרו בחריפות את אוזלת היד של הצבא והמשטרה מול המתנחלים שהתנכלו למשפחת טובאסי והבריחו אותה מביתה מדרום לשכם. "למה אנחנו לא רואים אנשים מאחורי סורג ובריח? אתם מרימים ידיים", אמר השופט שטיין

לעקוב

מתן גולן

30 באוגוסט 2026

שופטי בג"ץ התקשו להסתיר את מורת רוחם בדיון שנערך ביום חמישי בעתירה של משפחת טובאסי, שמתנחלים הבריחו מביתה בג'אלוד. "למה אנו לא רואים אנשים מאחורי סורג ובריח?" שאל את נציג המדינה השופט אלכס שטיין, שישב בהרכב לצד נשיא בית המשפט יצחק עמית והשופט יחיאל כשר. "אנחנו רואים סרטון עם עבירה פלילית באמצעות רכב, והמשטרה מרימה ידיים. למה לא לעשות חילוט? זה כמו בשיר של זוהר ארגוב, 'לא נבין לא נדע'. הם משחקים כדורגל עם האנשים האלה", הוסיף שטיין, בכוונתו לסרטון שתיעד חיילים לצד מתנחלים המשחקים בחצר בית המשפחה, בעיצומו של מבצע צבאי לפינוי המאחזים הלא חוקיים בג'אלוד ובקוסרה.

בינתיים תפס הצבא את הבית, והמשפחה טרם שבה אליו. "מה התפקיד של הצבא כאן? הצבא מגן על התושבים המוגנים או שהוא שומר על האנשים שמתנכלים להם?" שאל השופט עמית. "למה צריך לתאם חזרה? צריך להעניף את האנשים (המתנחלים) שם", אמר, "יש משהו לא הגיוני בזה שצה"ל רוצה לשמור על התושבים אז החיילים תופסים להם את הבית".

משפחת טובאסי לא נטשה את ביתה אלא גורשה ממנו, לעיני צוות "הארץ" ובנוכחות אנשי משמר הגבול ב־22 ביולי. היא הייתה נצורה

כמעט חודש בין שני מאחזים שמתנחלים הקימו משני צידי חלקת האדמה שלה בכפר ג'אלוד, בפאתי שטח B. שם, על גבעה מבודדת, בנה אבי המשפחה שני בתים לבניו. באפריל הקימו המתנחלים סככה בחצר הבתים. כשבוע וחצי לאחר מכן פרצו חור בקיר של אחד מהם והציתו אותו, כשיושביו בתוכו. למרות זאת, ועל אף צו הסגירה לישראלים שהוחל על המקום, הוסיף המאחז לפעול בחצר במשך שבועות.

ביוני השתלטו מתנחלים גם על מבנה בבנייה למרגלות בתי המשפחה, חסמו בסלעים את הצירים המובילים אליו והחלו לתקוף כל רכב שניסה לגשת אליו. "באתם למאחז?" שאלה באותו היום קצינת מג"ב באגביות את צוות "הארץ" שבא לבקר את המשפחה הנצורה. מבחינתה נוכחות המתנחלים הייתה עובדה בשטח. לאורך הוואדי, בלב השטח שבשליטת הרשות, נסעו מכוניות ישראליות הלך ושוב מג'אלוד אל ראש ההר בקוסרה.

כשעה קודם לכן הבחינו מתנחלים שהשקיפו אל הכפר בעיתונאי "הארץ" שהתכוונו לחצות את הוואדי, וירדו אליו כשהם רעולי פנים וחמושים באלות. לאחר פנייה לגורמים ביטחוניים בא לשם כוח של מג"ב. אחר כך התברר כי לא בא ללוות את העיתונאים, אלא הוקפץ בעקבות דיווח על רכב ערבי שיושביו מתצפתים על ישראלים. המתנחלים חסמו בסלעים את הכביש, אך איש לא נעצר. הכוח, שקיבל הנחיה לאבטח את צוות "הארץ", ליווה אותו במעלה הגבעה עד למחסום אבנים נוסף, שם יצאו השוטרים לשוחח עם המתנחלים, ואלו החלו לנוע בהתרסה מסביב לרכב. לאחר דין ודברים בין השוטרים למתנחלים, נראו המתנחלים מחויכים. אחרי כן ניגשו לרכב שני שוטרים; האחד טען כי בבתים שבראש הגבעה אין שום משפחה, וחברו הוסיף שכבר "מאוחר מדי" ושעלייה למאחז תהיה "פרובוקציה". בינתיים הורשה רכב של מתנחלים לעבור. חייל מג"ב הסביר כי הם אינם זקוקים לאותה מידה של אבטחה כמו העיתונאים.

בחלוף שעותיים הציגו השוטרים צו סגירה שנחתם במאי ושהובטח שייאכף על כל הישראלים. צוות "הארץ" חזר למרכז הכפר, על הגבעה

ממול. ואולם המתנחלים התרחקו מהכוח של מג"ב. הם נעו לשטח הפתוח שבין המאחז התחתון לבית משפחת טובאסי, שעליו הוחל הצו הסגירה, והחלו לעלות לחצר הבית. השוטרים לא זזו ממקומם. אחר כך תיעדו פלסטינים את המכונית של המשפחה יורדת מההר בליווי מתנחלים. ואז נכנסו המתנחלים למבנים.

כדי להגיע לבית הסבים במרכז הכפר, מרחק כחצי קילומטר, נאלצו בני המשפחה לעשות עיקוף גדול, דרך הלולים בפאתי קוסרה. כשהגיעו לשם, הגברים שישבו מאחור התייפחו, והסבתא שישבה בקדמת הרכב הייתה היחידה שלא דמעה. "הצבא לא נתן לאנשים להיכנס אלינו אז איבדנו כל תקווה שיגיע אוכל או מים", סיפר אחד מבני המשפחה ל"הארץ". "אז באו שני מתנחלים חמושים ואמרו לנו בערבית רהוטה 'זו ההזדמנות שלכם. אם אתם יוצאים עכשיו אנחנו מאבטחים לכם את הדרך. אם לא, אנחנו לא אחראים אם יהרגו אתכם, או אם ישרפו אתכם בבית'. אז יצאנו".

"הקריירה של אדוני זה להיות איש משטרה, אני מניח שאדוני רוצה להצליח", אמר השופט כשר לנציג משטרת מחוז ש"י. "יש חשד לעבירה במקומות ידועים, שאנשים שאין להם מה לעשות שם – נכנסים לבית שלא שלהם, זו תופעה קבועה זה חודש. תמצא את הדרך שהם לא יברחו לך. מי שהיה צריך לדבר בטון שאני מדבר בו זה אתה, לא אני. עושים מכם צחוק ומאיתנו גם קצת. אדוני היה צריך להפוך את העולם. אני מצפה לאמוציה הזאת ממך"

העתירה שהגיש עורך הדין גיאת נאסר מבקשת להורות על השבת המשפחות לבתיהן ואבטחתן, על פתיחת הדרכים שנחסמו ועל הרחקת המתנחלים מהבתים ומסביבתם. בתגובתה על העתירה טענה המדינה כי הכוחות אוספים את מספרי תעודות הזהות של המתנחלים ומעבירים אותם למשטרת ישראל – ובה בעת טענה כי המתנחלים מתפזרים עוד לפני שכוחות הביטחון מבררים את זהותם

ולכן תלונות רבות נסגרות. זאת למרות שלעתירה צורפו תצלומים של המתנחלים בחצר בית משפחת טובאסי ושל לוחיות הרישוי של מכוניותיהם. כשהצביע השופט כשר על הסתירות בעמדת המדינה, הודה נציגה כי "התושבים המוגנים לא מסופקים בצורה הראויה", אך טען שאכיפת החוק אינה נעשית בתנאי מעבדה.

נציג המדינה דיבר על "שמונה פעמים של 'חתול ועכבר'", אלא שבתגובת המדינה מצוין כי בשמונה הפעמים האלה הייתה האכיפה "כלפי הבינוי הבלתי חוקי", ולא נגד המתנחלים. בעת פינוי מאחזים צה"ל מסתפק בהרס הסככות ונמנע ממעצרים. במאחזים בשטח B, להריסת תשתיות ומבנים ארעיים אין ערך ממשי, שכן המתנחלים משתמשים גם במבנים פלסטיניים שננטשו או שבנייתם הופסקה מאז פלישתם לשטח. עיתונאי "כלכליסט" שקד גרין ערבה, שהוצב באזור בשירות מילואים, סיפר בכתבה כי החיילים נוהגים לכרוז ליושבי המאחז על צו הסגירה, ואז עוזבים ומשאירים אותם שם. ועוד הוא סיפר כי החיילים הונחו שלא למנוע את הקמת המאחז שנית לנגד עיניהם.

"הקריירה של אדוני זה להיות איש משטרה, אני מניח שאדוני רוצה להצליח", אמר השופט כשר לנציג משטרת מחוז ש"י. "יש חשד לעבירה במקומות ידועים, שאנשים שאין להם מה לעשות שם נכנסים לבית שלא שלהם, זו תופעה קבועה זה חודש. איך חיים עם התוצאה הזאת? תמצא את הדרך שהם לא יברחו לך. מי שהיה צריך לדבר בטון שאני מדבר בו זה אתה, לא אני. עושים מכם צחוק, ומאיתנו גם קצת. אדוני היה צריך להפוך את העולם. אני מצפה לאמוציה הזאת ממך". השופט עמית סיכם: "התחושה לא טובה. נחשוב מה עושים".

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

 אלימות מתנחלים בג"ץ

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר |
רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו |

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל
© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ